

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคง
ของไทย

ชื่อผู้วิจัย : พันเอก (พิเศษ) วีระพล ติยะโภตร

สาขาวิชา : ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยา ธรรมพงษ์ฯ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สินธุ์ สรโนบล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษานิสัยเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันอยู่ต่างประเทศจากพม่าเข้าสู่ไทย 2) ศึกษาวิถีชีวิตของผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย 3) ศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทย 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคง ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการทหารของไทยที่เกี่ยวข้องกับผู้อพยพชาวไทยในญี่ปัน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประกอบด้วย 1) ผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันจำนวน 102 คน 2) เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 28 คน และ 3) ชาวไทยเชื้อสายไทยในญี่ปัน จำนวน 73 คน ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากปาย บริเวณตามแนวชายแดนไทย-พม่า ตั้งแต่อ่าเภอปากปาย อำเภอปางมะผ้า จังหวัดเชียงราย เมื่อย่องสอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สาเหตุที่ทำให้ผู้อพยพชาวไทยในญี่ปันอยู่ต่างประเทศจากพม่าเข้าสู่ไทย ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยผลักดันจากพม่า ด้านการเมือง เกิดจากความไม่สงบทางการเมือง การไม่มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของพม่า ด้านเศรษฐกิจ เกิดจากนโยบาย ด้านเศรษฐกิจและการบริหารงานของพม่าขาดการพัฒนา ขาดประสิทธิภาพ การว่างงานและอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำ ด้านสังคมและวัฒนธรรม เกิดจากการลุกคดีทางสังคมและวัฒนธรรม ความแपลกแยกระหว่างชนในชาติ ด้านการทหาร เกิดจากการกดขี่ของกองทัพพม่าและนโຍบาย

ทางทหารในการปราบปรามชาวไทยใหญ่ 2) ปัจจัยดึงดูดจากไทยในด้านการเมือง ไทยมีความสงบมากกว่าเพม่า มีนโยบายเปิดรับแรงงานและมีการต่ออายุสัญญาการทำงาน ด้านเศรษฐกิจ นโยบายทางเศรษฐกิจที่ดีของไทยทำให้มีความต้องการแรงงานสูงและการมีอัตราค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าเพม่า ด้านสังคมและวัฒนธรรม ชาวไทยให้การยอมรับชาวไทยใหญ่ สังคมและวัฒนธรรมไทย คล้ายคลึงกับสังคมและวัฒนธรรมของไทยใหญ่ ตลอดจนชาวไทยใหญ่มีความผูกพันเสมอเมื่อเรียนเครือญาติกับชาวไทย ด้านการทหาร ชาวไทยใหญ่ได้รับการปฏิบัติจากไทยด้วยความเป็นมิตรและไทยยึดถือหลักการของสถาปัชนาชาติจันชาเวียใหญ่ มีความรู้สึกเชื่อมั่นและปลดปล่อย

หลังจากชาวไทยใหญ่ได้อพยพเข้าสู่ไทยเรียบร้อยแล้ว ได้มีวิธีชีวิตที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความมั่นคงของไทย ด้านการเมือง คือ ผู้อพยพชาวไทยใหญ่ต้องการให้รัฐบาลเป็นเอกสารและสนับสนุนการต่อสู้ดังกล่าว ด้านเศรษฐกิจ การยอมรับอัตราค่าจ้างแรงงานของไทย แม้มั่นว่าจะไม่สูงเท่าอัตราค่าจ้างแรงงานของชาวไทยท้องถิ่นก็ตาม ผู้อพยพชาวไทยใหญ่มีความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการทำงานในไทยได้ดี ทำให้ชาวไทยท้องถิ่นมีแนวโน้มการสูญเสียโอกาสการทำงานสูง ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้อพยพชาวไทยใหญ่มักกระจายขยายตัวในพื้อที่แหล่งทำงานที่มีรายได้สูงไปทั่วประเทศ ทำให้มีการตั้งชุมชนเลื่อนลอย เกิดปัญหาด้านสาธารณสุข เกิดการแพร่กระจายของการค้ายาเสพติด และการค้ามนุษย์ข้ามชาติ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความสงบสุข ในการดำรงชีวิตของชาวไทยท้องถิ่น ด้านการทหาร ผู้อพยพชาวไทยใหญ่จากดอยไ泰แลงมีทัศนคติว่า ไทยเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยและเป็นแหล่งสำคัญของการประกอบอาชีพ

ผู้อพยพชาวไทยใหญ่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพด้านความมั่นคงของไทยตามทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ ดังนี้ ด้านการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการวางแผนตัวเป็นกลางและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ทางราชการได้กำหนดและควรดำเนินถึงผลประโยชน์ร่วมของไทยและเพม่า ด้านเศรษฐกิจ มีการใช้แรงงานผู้อพยพชาวไทยใหญ่จำนวนมากขึ้น ทำให้แรงงานชาวไทยท้องถิ่นบางส่วนถูกเลิกจ้าง อัตราค่าจ้างงานผู้อพยพชาวไทยใหญ่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานชาวไทยท้องถิ่น นายจ้างชาวไทยท้องถิ่นจึงนิยมหางแรงงานผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจของไทย ด้านสังคมและวัฒนธรรม การกระจายขยายตัวของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ส่งผลกระทบกับความสงบสุขของการดำรงชีวิตของชาวไทยท้องถิ่น ด้านการทหาร การอพยพของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติการทางทหารระหว่างกองทัพเพม่ากับกองทัพไทยใหญ่ และอาจส่งผลกระทบกับดินแดนของไทยและชาวไทยท้องถิ่น

สำหรับแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านความมั่นคง ควรดำเนินการดังนี้ ด้านการเมือง ไทยควรมีการเจรจาต้นทวิภาคีกับเพม่าและตรวจสอบนโยบายไม่สนับสนุนกลุ่มต่อต้านรัฐบาลเพม่า ด้านการเศรษฐกิจ ภาครัฐควรมีนโยบาย การควบคุมแรงงานของผู้อพยพชาวไทยใหญ่อย่างจริงจัง

มากขึ้น การตรวจสอบสถานที่ทำงาน การแบ่งสรรโควตาที่มีสัดส่วนชัดเจนระหว่างผู้อพยพชาวไทยใหญ่ กับชาวไทยท้องถิ่น ด้านสังคมและวัฒนธรรม หน่วยงานภาครัฐมีการบูรณาการทุกภาคส่วน ของสังคม ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน ส่วนการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติต้องใช้ อย่างจริงจัง รวมทั้งควรมีการส่งเสริมให้ชาวไทยทั้งประเทศมีการร่วมมือ ร่วมใจในการช่วยกัน แก้ไขปัญหาการอพยพของผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ด้านการทหารควรมีการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ ทางทหารและพลเรือนท้องถิ่นตามช่องทางระหว่างไทยและพม่า ยกระดับของปัญหาให้เป็น ประเด็นสำคัญระหว่างชาติและใช้สันติวิธี การตั้งจุดตรวจ และจุดสกัดร่วมกัน โดยการขอความ ร่วมมือจากชาวไทยท้องถิ่นและชาวพม่าท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ไทยต้องเตรียมรักษาและป้องกันพื้นที่ การซักซ้อมร่วมระหว่างการปฏิบัติของฝ่ายพลเรือนและการฝึกซ้อมทางทหาร

The Title : The “Tai Yai” (Shan) Immigrants and Thailand’s Security Balance Development

The Author : Col. Weerapon Tiyakoat

Program : Mekong and Salween River Basins Regional Studies

Thesis Advisors : Lecturer Dr.Churairat Chullachakkawat Chairman

: Asst. Prof. Dr.Gullaya Dhompongsa Member

: Asst. Prof. Dr.Sinth Sarobol Member

ABSTRACT

This qualitative study was conducted to investigate the following : 1) the causes of Tai Yai immigration from Myanmar to Thailand; 2) the lifestyle of Tai Yai immigrations concerning the Thailand’s security in political, economic, social, cultural, and military aspects; 3) task operation of government officials on Tai Yai immigrations based on the political, economic, social, cultural and military aspects. 4) the way to Thailand’s security balance development based on the political, economic, social, cultural and military aspects. Three sets of interview schedules were used for data collection administered with three sample groups: 102 Tai Yai refugees; 28 government officials; and 73 Thais originally Tai Yai race. All of them lived in Pai river shed areas along the Thailand-Myanmar border from Pai, Pangmapha, and Muang Mae Hong Son district. Results of the study revealed the following:

There were two factors why Tai Yai people migrated to Thailand: 1) Push factor-politics; unmerciful condition, human right violation, economy; ineffective economic policy, unemployment, low wages, social and cultural harassment; racial discrimination, and military; Tai Yai suppression and 2) Pull factor-politics; more peaceful, alien workforce admission, extension of employment contract, economy; needs for workforce, higher wages, social and cultural; resemble culture, and military; friendship, principles of the United Nations, confidence, and safety.

After Tai Yai immigration in Thailand had a lifestyle related to the Thailand's security. They wanted Shan state to be an independent state and they were ready to support it : Regarding economic aspect, Tai Yai immigration were willing to get the employment wages even though it was lower than that of Thai workforce. They were able to adapt themselves to the job atmosphere in Thailand causing less job opportunities for Thai workforce. Social and cultural; The Tai Yai immigration caused relocation of Thai workforce seeking for high wages. The Tai Yai immigration had impacts on drug trafficking, public health, human smuggling, and shifted communities. Military; Tai Yai immigration from Doi Tai Laeng viewed that Thailand was a safe place and an important place for their careers.

Tai Yai immigration impacted to the way to Thailand's security balance. The attitude of the government officials. Based on politics, Thai government officials should be neutral and place the importance on common benefits between Thailand and Myanmar. Economic, Due to a big number of Tai Yai immigration workforce in Thailand, a lot of local Thai workforce were unemployed. This was because Thai entrepreneurs preferred to hire Tai Yai immigration workforce because of low wages that impact on Thailand's economic infrastructure. Social and cultural; the migration of Tai Yai to Thailand had an affection Thai livelihood. Military; the migration of Tai Yai made a risk of military action between the Burmese army and the Shan army and might impact on regions of Thailand and local Thai.

Regarding the way to Thailand's security balance development based on, the following were suggested: politics; Thailand and Myanmar should hold a bilateral meeting on non-anti-Myanmar government support. Economic, The government sector should have a policy on Tai Yai immigration workforce control; The government sector should check workplace of Tai Yai immigration workforce; The government sector should have a clear policy on quota allocation of Tai Yai immigration and local Thai workforce. Social and cultural; There should have an integration of all sectors of the Thai society; Thai laws must truly be prescribed; and Thai people should participate in the nation problem-solving. For the military aspect, it should have an exchange of observers on local military and civil along the border of Thailand-Myanmar. Besides, check points should be established coordinated by Thais and Myanmar peoples. Meanwhile, Thailand must be ready for the country protection and civil/military practice.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอรับของขวัญ ท่านผู้มีพระคุณที่ให้ความกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ จนกระหึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ อาทิ ท่านศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาณุวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.แวงค์ ลินสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ศักดิน ศรีวัฒนาณกุลกิจ รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธุ์ วงศ์บูรณ์วายท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ เกียวกิ่งแก้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ธรรมพงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธุ์ โล robal ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวิช จิตรวิจารณ์ อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ จุดจักรวัฒน์ และผู้แสดงหลัก คือ ผู้อพยพชาวไทยใหญ่ ชาวไทยเชื้อสายไทยใหญ่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่วนงานราชการต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ รวมทั้งความเห็นต่างของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน จึงขอรับของขวัญมา ณ โอกาสนี้

การสนับสนุนอันยิ่งใหญ่ที่เกิดจาก คุณพ่อพัน ໂທ วีระยุทธ คุณแม่ประพิศ พัน ໂທ (หญิง) จรereb คุณภัทรพรรดา ลูกแทน ลูกเกด น้องสุกัญญา น้องสุชาดา น้องสุรพงษ์ น้องจ่าสินเอกสาร (หญิง) วีระยา น้องจ่าสินเอกสาร กิตติธัช และคุณสุรีย์ลักษณ์ ติยะโคง คุณอนรรฆวี คำภูมิ และหวาน ๆ ทุกคน รวมทั้งญาติพี่น้องที่จังหวัดแม่ย่องสอน เชียงใหม่ พิษณุ โลก ลพบุรี กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา บุกด้าหาร และอุบราชาณี รวมทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาเอกสาขาภูมิภาคอุ่มน้ำใจและสถาบัน ศึกษาทั้ง 20 ชีวิตที่ให้กำลังใจและการสนับสนุนช่วยเหลือ อนุเคราะห์ ฯลฯ ในกรณีศึกษาเล่าเรียน ตลอดมา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่สนใจ เพื่อสร้างความมั่นคงของประเทศไทยต่อไป

พันเอกสาร (พิเศษ) วีระพลด ติยะโคง